

000000,000 0000000000 0000000000 0000000000000000 0000000000000000 0,000
000000000000 000000 00000000 0 000 0000000000 00 0000000 0000000 0000000 000000 00
000000000000,0000 000000000000 000 00000000000 0000000000 000000000 0000000 0000000000
0000000000000000,00000000000000 000000000000 0 0000 000 000000 00000000 00000000000000 :
000 000 00000000 000000000000 00 000000000000,000000 000000000 0000 00000000 00
0000000,000000 00,00000000000000 00000000 0000.000000 000 0000000000 00000000 000000000
«00000000 » 000000 000000000000000000 0 00000 000000000000000 0 0000,000000

Էռնան ծնվել է 1975 թվականին, Թբիլիսիում: Ընտանիքը բնիկ թբիլիսցիների սերունդ է: 1992-2000 թթ. սովորել է մայրաքաղաքի Իսկոբ Նիկոլաձեի անվան գեղարվեստի ուսումնարանի գեղանկարչության ֆակուլտետում, իսկ հետագայում՝ ուսումնարանին կից փորձարարական արհեստանոցում: Այժմ էլ նա բնակվում ու արարում է Թբիլիսիում եւ ակտիվորեն մասնակցում ինչպես տեղի, այնպես էլ՝ միջազգային տարբեր ծրագրերին: Նրա աշխատանքները պահվում են Վրաստանի, Հայաստանի, Ռուսաստանի, Ավստրիայի, Ֆրանսիայի եւ ԱՄՆ-ի մասնավոր հավաքածուներում:

Դժվար է մատնանշել կամ տարբերել, թե ո՞րն է տեսանելին ու անտեսանելին: Արդյոք տեսանելի է այն, ինչ մարդկային ա՞ջքն է տեսնում, թե՞ այն, ինչ հոգուն է տեսանելի: Ժամանակակից Արեւմուտքն օրինակ, հենվում է մարդկային տեսողական օրգանի՝ աչքի վրա: Եվ առարկաները՝ մարգարտե ուլունքները, ծաղիկները, նուռը, խեցին, կարի մեքենան եւ կամ սակվոյածը տեսնում է միայն արտաքին տեսքից՝ չտեսնելով այն, ինչ թաքնված է դրա հետեւում. տեսնում է խխունջի խեցին, բայց՝ ոչ այդ խեցու մեջ թաքնված խխունջը: Արեւելքը երբեւէ չի վստահել միայն օրգանական աչքին: Եվ սա բացատրվում է նրա հարուստ կենսափորձի փիլիսոփայությամբ: Գոյի իրականություն կարող է համարվել միայն այն, ինչ տեսանելի չէ աչքին, լսելի չէ ականջին ու նույնիսկ մարդու մտքով անգամ չի անցնում: Ահա այս արեւմտա-արեւելյան որոնումների շեմին է գտնվում Էռնա Դոլմագովայի աշխատանքների գաղափարաբանությունն ու էսթետիկան: Նրա գույների գամման խայտաբղետ չէ՝ մուգ գույներ ու հանկարծ ինչ-որ տեղից ներխուժած մեծամուլի: Այս գույնով խեցգետինն է նկարում: Ո՞ւմ մտքով կանցներ, որ խեցգետինը կարող է հայտնվել կնոջ գլխին, իսկ նույն այդ կնոջ քողը՝ մարգարտից լինել: Նկարչուհու գեղանկարչական աշխատանքների գերակշիռ մասը մարգարիտների առկայությամբ է պայմանավորվում: Առաջին հայացքից սա վրձնի շատ հեշտ հպում է, որ պիտի ներկի կտավի անհրաժեշտ մասերը, պահպանի անցյալում մնացող գեղեցկությունը, քողարկի մերկությունն ու ավելին՝ մարգարիտներով նամակ գրի:

Վերոնշյալ արեւմտա-արեւելյան գաղափարա-էսթետիկական որոնումների շնորհիվ, նրա աշխատանքները ազատ են ժամանակի եւ տարածության կոնկրետությունից ու կաղապարներից: Նկարների վերնագրերն էլ պայմանական են, մենք կարող ենք տեսնել մի բան, իսկ նկարչուհու մտահղացումը բոլորովին տարբերվի մեր առջեւ խոյացող տեսանելիից: «Յուրաքանչյուր մշակութային արարում ապրում է իր սահմանների մեջ, դրա մեջ է նրա լոջությունը»:

Էռնան աշխատասեր է, դեռ ուսանողական տարիներից երբեք չի խուսափել դժվարություններից: Նրան հատկանշական են ստեղծագործական նորարարությունը, համարձակությունը, վճռականությունը, ընդօրինակումներն ու դրանց արդի շունչ:

հաղորդելու ունակությունը: Իր գեղանկարչական երկերում օգտագործում է Կլիմտի, Վերմերի եւ Բրեյգելի կերպարները: Աշխատում է բողի արտում, եւ ընդհանրապես, գեղանկարչությունից բացի, ուշագրավ են նրա ստեղծած պլաստմասսե նմուշներն («Հին կոշիկներ», 2006թ.) ու բազմաթիվ կոլաժները, որոնց մեջ հատկապես է արտահայտվել Էռնայի իմպրովիզացիայի տաղանդը: Նրան ամբողջությամբ կլանել է գեղարվեստի «աղետը», քանի որ ներկերը, լուսանկարները, չորացած բույսերը, հյուսվածքի կտորները, փայտե տախտակներն ու գդալները, սաթագուրի մկան ծուղակներն ու այլ իրերն օգտագործելով նույն հարթության ու տարածության մեջ, նա կատարելապես անկրկնելի աշխարհ է ստեղծում:

2013 թվականի նոյեմբերին Թբիլիսիի պատմության թանգարանում՝ Քարվասլայում, կայացած Էռնայի չորրորդ՝ «Անմշակ պատմություններ» խորագիրը կրող անհատական ցուցահանդեսը, յուրահատուկ երեւոյթ էր Թբիլիսիի մշակութային կյանքում: Այստեղ նույնպես Էռնայի հավաքածուն տատանվում էր դասական ոճի կոլաժների ու նմուշների միջեւ, կրկին անգամ աչքի էին ընկնում յուրօրինակությամբ, գաղափարի եւ օգտագործած տեխնիկայի ներդաշնակությամբ, տարբեր տեսակի նյութերի եւ յուղաներկերի միաձուլմամբ: Հիմնականում ցուցադրված էին խոհանոցում օգտագործվող սովորական փայտե տախտակները, որոնց վրա ներանձնական ու համամարդկային պատմություններ էին զարգանում՝ «Խաչելիություն», «Նկարչուհու դիմանկար», «Մանուշակագույն մազերով կինը՝ մայրամուտի եւ արեւածագի պահին», «Ֆլեյտայի պայուսակը», «Միանձնուհին» եւ այլն:

Էռնայի գեղանկարչությունը առանձնանում է եւս մեկ տարբերվող հատկությամբ. դա համարձակ ոճի որոնումներն են, թեմաները, ստեղծվող համադրությունները, որոնք նա առավել է խորացնում, արդիականացնում այն ավանդական «անմշակ» գործընթաց կոչվածը, որն արեւմտա-արեւելյան մշակույթների խաչմերուկում ստեղծում էր թբիլիսյան հայ-վրացական եզակի գեղարվեստի դպրոցը:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՍԱՀՄԱՆԱԿԱՆ ԴՐՈՒՄԻ ՄԱՍԻՆ